

Veilig uitvoeren van onderhoud

Tips en vuistregels voor uw toolboxmeeting

Voor meer info over veilig werken, kijk op www.agroarbo.nl

Ans de Bie
bedrijfsadviseur

Goed onderhoud is belangrijk om veilig met onze machines te kunnen werken, maar ook het uitvoeren van dat onderhoud moet veilig gebeuren. Het 'even snel' onder een machine kruipen terwijl de trekker nog draait, is levensgevaarlijk. Bekenningen, verbrijzelingen en zelfs dodelijke ongevallen kunnen het gevolg zijn.

Goed onderhoud beperkt de risico's

Goed onderhoud speelt dagelijks. Het schoon te rugzetten van de machine, het tijdig doorsmeren en het verversetten en gebruiken van de juiste olie, koelvloeistof en dergelijke zijn belangrijk als preventief onderhoud. Hierdoor worden kleine of beginnende gebreken eerder ontdekt. Slecht onderhouden machines vergroten het gevaar op ongelukken tijdens het werk en tijdens het onderhoud.

Gevaren tijdens het onderhoud

- Mechanische gevaren als beknelling, verbrijzeling of letsels door (mes)scherpe delen.
- Kleding en/of ledematen die tussen draaiende onderdelen komen te zitten.
- Ontsnappen van gevaarlijke, onder druk staande vloeistoffen en gassen.
- Brand- of explosiegevaar bij verhitting door las- en snijwerkzaamheden.
- Versleten gereedschap, kettingen en hijsbanden.

Tips voor veilig onderhoud

- Zet altijd de machine uit wanneer u onderhoud uitvoert. Zorg dat alle draaiende delen volledig stil staan en blokkeer deze.
- Gebruik goede steunpoten of bokken bij machines in de hefinrichting, zodat ze niet zakken.
- Gebruik de veiligheidssteunen die bij de machine horen, zoals bakarmondersteuning bij de shovel.
- Zet de machine op de rem!
- Laat niemand (ook geen kinderen) in de trekker of machine zitten tijdens het onderhoud.
- Voer alleen onderhoud uit waarvoor u bent opgeleid en dat u ook echt kunt uitvoeren.
- Kijk of er geen explosiegevaar kan ontstaan bij verhitting van onderdelen en vloeistoffen bij las-, snij- of slijpwerk.
- Houd u aan de onderhoudsrichtlijnen en instructies van de fabrikant.
- Draag tijdens onderhoud de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals werkschoenen, veiligheidsbril of laskap.
- Gebruik het gereedschap op de juiste manier. Dit geldt ook voor de krik, takel of bokken.

Wees u altijd bewust van de risico's

Het is belangrijk dat u zich bewust blijft van de risico's van onderhoudswerkzaamheden. Bepaalde handelingen worden op den duur routinematig uitgevoerd; het wordt bijna een automatisch proces zonder dat u er nog bewust bij stil staat. Daarbij vindt onderhoud soms plaats op het moment dat het heel druk is en de machine eigenlijk niet stil mag staan. Op het verkeerde moment gaat er iets kapot en het moet snel worden gemaakt. U komt onder druk te staan en hierdoor vermindert de oplettendheid en bent u zich minder bewust van de risico's. Dus wees (juist) ook scherp op de veiligheid wanneer het druk is. Sta bewust stil bij wat u aan het doen bent met de machine.

.....

Zorg voor een goede werkomgeving

Niet alleen de staat van de machine en de kennis van de monteur dragen bij aan het veilig kunnen uitvoeren van onderhoud. Ook de werkplaats en het materieel zijn hierop van grote invloed. Een opgeruimde werkplaats voorkomt struikelen over gereedschap, slangen en snoeren en voorkomt ook stress en onenigheid door het niet kunnen vinden van gereedschap. Als onderhoud buiten de werkplaats wordt uitgevoerd, zorg dan zoveel mogelijk voor een veilige werkomgeving. Zorg dat de machine stabiel staat en zorg dat er voldoende ruimte om de machine heen is om veilig te werken. Laat geen andere voertuigen dicht langs rijden en zorg voor een goede afzetting van de werkplek.

.....

Tips voor een veilige werkplaats

- Ruim gereedschap na gebruik direct op op de plek waar het hoort.
- Zorg dat er geen olie of vet op de grond blijft liggen en gebruik absorptiekorrels als er is geknoeid.
- Gebruik goed en degelijk gereedschap en gebruik het op de manier waarvoor het is bedoeld.
- Zorg voor voldoende (dag)licht in de werkplaats.
- Zorg voor voldoende ventilatie en frisse lucht in de werkplaats.
- Gebruik deugdelijk hijsgereedschap en hulpmiddelen bij het tillen van zware (onder)delen.
- Maak gebruik van gereedschapskarren.

Vaak moet een reparatie in het veld snel gebeuren. Wees ook dan alert op veiligheid.

Controleer voor het lassen of er geen brand- of explosiegevaar kan ontstaan.

Een opgeruimde werkplaats zorgt voor meer veiligheid én is efficiënter.

Pas op voor giftige gassen

Ga nooit onbeschermd aan het werk in een mesttank of een andere tank waarin giftige gassen aanwezig kunnen zijn. Deze gassen zijn niet altijd te zien of te ruiken en zijn hierdoor gevaarlijke sluipmoordenaars. Meer informatie over gevaarlijke gassen vindt u in het artikel 'Help niet, haal hulp' van Jetty Middelkoop van de brandweer Amstelland in Grondig van februari 2012.